

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Disputatio XXVII. De transfusione peccati originalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Secundò : Voluntarium debet esse liberum, & in ejus potestate, cui voluntarium dicitur: sed originale non est in potestate parvulorum, ut sit, vel non sit: ergo non est ipsius voluntarium.

Respondeo ad 1. Voluntarium est à principio intrinseco cum cognitione, si sit voluntarium physicum & formale, concedo; si sit terminativum & morale, nego. Vel subdistinguo: Est à principio intrinseco voluntatis alienæ cum cognitione alienæ rationis, concedo; propria, ne-

go. Et sic distincto consequente, nego consequentiam.

Ad 2. distinguo majorem. Voluntarium personale, quod est voluntarium voluntate persona, debet esse in ejus potestate, concedo; voluntarium capitale, quod est voluntarium voluntate capitis, nego majorem. Ad hoc enim sufficit, quòd sit in potestate alienjus, qui est caput in natura, inquit S. D. in 2. dist. 30. q. 1. a. 2. ad 1.

DISPUTATIO XXVII.

DE

Transfusione peccati originalis.

CONCLUSI peccati originalis existentia, proximè discutenda sunt, quæ ad genus causæ quasi efficientis pertinent; ubi primò inquiritur, quomodo fiat istius culpe traductio in posteros; Secundò: quodnam sit illud Adæ peccatum, ex quo tanquam radice morali totius humanæ naturæ originalis infectio sequitur? ubi tam certum quidem est, peccatum originale generatione transfundi in posteros, quam certum est, illud dari, ita definiente Concil. Milevit. c. 2. *In parvulis regeneratione mundari, quod generatione contraxerunt.* Et Trid. Sess. 6. c. 3. *Nisi ex semine Adæ propagati nascerentur, non nascerentur injusti; cum eâ propagatione per ipsum, dum concipiuntur, propriam injustitiam contrahant.* Nihilominus magna est utrinque sententiarum diversitas, ad quam dilucidandam sit

ARTICULUS I.

Quomodo Adæ peccatum traducatur in posteros?

SUMMARI A.

1. Duplex modus infectionis in natura humana.
2. Refutatur error, quòd anima sit ex traduce.
3. Causa infectionis originalis non est conceptio cum ardore libidinis.
4. Sententia communis, quòd generatio sit conditio sine qua non.
5. Non satisfacit doctrina S. Thome.
6. Sententia quorundam Thomistarum, statuentium physicam propagationem peccati, impugnatur.
8. Illius fundamenta solvuntur.
9. Nostra & Thomistica sententia.
10. Probatur auctoritate D. Anselmi:
11. Et D. Thome.
12. Probatur ratione.
13. Quomodo verificetur comparatio inter virtutem seminis ad producendam naturam, & propagandum peccatum?
14. Quòd anima fiat una natura cum carne corrupta, est quid morale.
15. Quomodo verificetur illud axioma: Sicut affirmatio est causa affirmationis, sic &c.
16. Rejicitur positiva qualitas morbida in semine.
17. Semen per analogiam ad instrumenta physica dici potest instrumentum peccati originalis improprie.
18. Diversitas, cum qua peccatum originale fuit in Adamo, & est in posteris.
19. Quo sensu omnes in Adamo peccaverint, & Adam peccet in omnibus?
20. Peccatum Adami est causa moralis, non imo demeritoria peccati originalis in posteris.
21. Est demeritoria causa respectu pœnalis effectus.

§. I.

Varii modi exponendi referuntur, & refelluntur.

NOTandum. Naturam humanam esse peccato Adæ infectam, duplici modo possit intelligi, primò quoad sufficientiam, debitum & potentiam. Secundò, actu in se, & quoad efficaciam. Primum contigit, quamprimum Adamo ceu caput, in quo totum genus humanum moraliter continebatur, peccavit: tunc enim indubitanter est necessitas ac debitum actu contrahendi peccatum originale omnibus individuis, quæ naturaliter viâ generationis ex Adamo nascerentur; aliorum verò tunc contingit, quando individuum naturæ humanæ per actum generationis ab Adamo propagatur, & anima corpori sic generato infunditur. Quæstione igitur non in priori sensu quoad sufficientiam, sed in posteriori quoad efficaciam & actualem peccati contractionem instituta

Censuerunt aliqui primò duce Tertulliano, ut habetur apud S. Augustinum, l. de heres. c. 4. de l. 10. de Genes. ad litt. c. 23, ideo à parvulis contrahi peccatum originale, eò quòd eorum anima

anima esset ex traduce, h. e. quod anima filii esset producta, vel ab anima patris, vel virtute feminis. Contra quem errorem pugnat in primis definitio Concilii Lateran. sess. 3. quod singulis hominibus anima à DEO infundatur. Secundò, quod anima tanquam spiritualis substantia sit incapax alterius productionis, quàm creationis ex nihilo. Tertiò, quod in hoc errore necdum salvetur propagatio peccati originalis, siquidem peccatum originale non est productivum alterius peccati, & ex Christianis parentibus, quibus per baptismum jam remissa fuisset culpa originalis, non posset nasci proles infecta illo peccato.

3. Secundò. Quorundam fuit opinio, ex eo capite à parvulis contrahi peccatum originale, quod concipiantur cum ardore libidinis, cujus fundamentum sumpserunt ex dictis D. Augustini l. 1. de nupt. c. 24. & alibi. Item Venerab. Bedæ in l. qq. q. 14. dicentium, prolem contrahere originale peccatum, quia gignitur cum libidine & concupiscentia.

Sed contrà est primò, quod aliqui sancti magis oratione, quàm voluptate concepti legantur. Secundò, quod in illa libidinosa voluptate nulla possit ostendi virtus vel physicè vel moraliter causativa peccati. Tertiò, quod eadem delectatio comitetur actum generationis, quem multo post tempore primùm consequitur infusio animæ rationalis. Sancti PP. adducti non loquuntur de ardore libidinis tanquam causa, sed tanquam signo peccati originalis, ex quo bene colligitur, prolem generatam contrahere peccatum originale.

4. Tertiò, communis apud RR. sententia dicit, peccatum ideo ab Adamo causari, & transfundi in posteros, quod eorum generatio fiat virtute feminis ab Adamo mediata decisi, quâ generatione posita, tanquam conditione sine qua non haberent necessitatem contrahendi originale peccatum, etiam Adæ peccatum moraliter recipiant.

Prior pars probatur autoritatibus Tridentini & S. Script. pro existentia peccati originalis supra adductis, è quibus habetur, quod homines nisi ex Adamo propagarentur, non nascerentur iniusti. Unde & D. August. l. 2. de Gen. ad litt. c. 20. & 21. dicit, Christum non fuisse decimarum in Abraham, quia non processit viâ seminali ab Adam. Et ratio est: In tantum ab Adamo transfunditur originale peccatum in posteros, in quantum Adam erat eorum caput in transfundenda iustitia originali: sed ad hoc fuisset necessaria eorum generatio virtute feminis ex Adamo mediata saltem decisi: ut habet S. D. q. 100 a. 1. ergo etiam ad hoc, ut peccatum Adæ causet in posteris originale peccatum, necesse est, ut eorum generatio fiat virtute feminis ex Adamo decisi.

Secunda pars probatur: quia quod applicat subiectum agenti, habet se, ut conditio sine qua non: sed generatio applicat hominem actuali peccato Adæ, tanquam in ipso moraliter causanti originale peccatum: ergo habet se velur conditio sine qua non.

§. II.

Sententia Salmanticensium.

Hæc expositio vera quidem est, sed non adæquate satisfactio doctrinæ Doctoris Angelici, R. P. Mez. g. Theol. Schol. Tom. II.

qui hic q. 83 a. 1. in c. in generatione hominis non solum conditionem sine qua non, sed etiam concursum instrumentalem ad transfundendum originale peccatum agnoscit. Sic enim inquit: Peccatum ergo originale omnium hominum fuit quidem in ipso Adam sicut in prima causa principali, secundum illud ad Rom. 5. In quo omnes peccaverunt. In semine autem corporali est peccatum originale sicut in causa instrumentali: eo quod per virtutem activam seminis traducitur in prolem simul cum natura humana. Et ad 2. Peccatum originale causatur ex semine, sicut ex causa instrumentali; non autem oportet, quod aliquid sit principalius in causa instrumentali, quàm in effectu, sed solum in causa principali, & hoc modo peccatum originale primo modo fuit in Adam, in quo fuit secundum rationem actualis peccati. Ex quo textu inferunt, &

Docent quartò Gonett & Salmantic. tract. 13. de pecc. disp. 14. dub. 3. n. 61. peccatum originale causari, & traduci physicè ab Adamo actualiter peccante principaliter, à semine verò per generationem instrumentaliter, in quam sententiam allegant D. Bonavent. in 1. dist. 3. a. 1. q. 1. Avarem aliosque

Ratio est primò. Causa, quæ executivè, mediante instrumento, ponit effectum, physicè concurrat ad illum: sed Adamus executivè, mediante instrumento juxta allegata ex S. D. ponit in nobis originale peccatum: ergo physicè ad illud concurrat.

Confirmatur exemplo ejusdem S. D. l. cit. in c. Hoc modo ex voluntate primi parentis peccatum originale traducitur in posteros per quandam generativam motionem, sicut a voluntate alicujus hominis derivatur peccatum actuale ad alias partes ejus &c. Sublinitur: atqui causalitas voluntatis in derivando peccatum ad alias partes hominis, ut ad appetitum sensitivum &c. non est moralis, sed physica ex vi proprii & realis influxus: ergo similiter causalitas Adami in traducendo ad posteros originale peccatum debet esse physica.

Secundò. Originale peccatum est effectus ex Adami peccato, vel physicè vel moraliter causatus. Non moraliter, quia causa moralis mediante aliena voluntate causat effectum: atqui peccatum Adami nullâ aliâ voluntate, sed solum mediante instrum. entò producit effectum: ergo peccatum Adami non moraliter sed physicè ponit peccatum originale in posteris.

Tertiò. Eo modo transgressio Adami causat in nobis peccatum originale, quo causavit habituale peccatum in ipso Adamo: sed in ipso causavit physicè: ergo & in nobis. Major constat: quia etiam in nobis peccatum originale est terminativè voluntarium ex transgressione Adami, sicut peccatum habituale resultans in ipso Adamo; & ut dicitur; peccatum originale in nobis non est aliud, quàm peccatum primum habituale Adami. Minor quoque probatur: Causa physicè causans actum impossibilem cum aliqua forma, etiam physicè causat privationem illius formæ, sicut ignis physicè causans calorem in aqua, physicè causat privationem frigoris oppositi: sed voluntas Adami physicè causabat actum

K k a

incom-

incompossibile cum iustitia originali: ergo physice causabat eius privationem, quæ in Adamo erat peccatum habituale, in nobis est originale, modo inferius exponendò.

7. Verùm hæc sententia, nisi physice causalitatis nomine velit abuti, & facere quæstionem de nomine, sustineri difficile potest. Contra enim est primò, quòd peccatum sive actuale sive habituale est extra totam lineam entitatis, & causalitatis physice, habetque non principium effectivum, sed defectivum, cum aliàs necessariò requireret influxum & concursum causæ primæ, qui implicat: unde nec in Adamo datur virtus physica principalis, nec in femine instrumentalis ad productionem peccati, & sicut peccatum actuale quoad rationem formalem tantùm admittit causam defectivam moralem, sic multò magis peccatum habituale, quod est moralis sequela illius. Idque maximè locum habet in peccato originali: neque enim Adamus actualiter peccando aliter potest esse causa, quòd posterius incurrant originale peccatum, nisi quia ipse erat caput humanæ naturæ continens omnium nostrum voluntates: atqui illa continentia erat merè extrinseca, & moralis, non physica alicuius intrinsecæ virtutis: ergo etiam non nisi moraliter potuit causare peccatum originale in posteris.

Secundò. Ut ab Adæ peccato physice propagaretur originale peccatum, deberet illud in se, vel in aliqua physica virtute existere: atqui peccatum Adæ non est in seipso, ut patet; non in aliqua virtute physica, neque enim in femine est aliqua virtus physica, quàm ad productionem naturæ; ut taceam, quòd implicet virtus physica productiva peccati formaliter: ergo peccatum originale physice non propagatur ex Adæ peccato.

Tertiò. Si peccatum Adæ esset causa physica transfusionis culpæ originalis, tunc istud haberet vel ex sua natura, vel ex elevatione Divina, vel vi pacti, quo Adam constitutus est caput totius naturæ humanæ: sed ex nullo horum. Non ex sua natura, ut per se patet; cum aliàs non esset maior ratio de uno peccato, quàm de altero. Non ex elevatione Divina, aliàs DEUS esset specialis causa peccati originalis, quòd implicat. Non vi pacti, quia per illud voluntas Adami non physice fuit immutata, sed moraliter.

8. Neque urgent in contrarium adductæ rationes. Nam ad 1. distinguo majorem: Causa, quæ mediante instrumento physico ponit effectum, causat illum physice, concedo; instrumento tantùm morali, nego majorem; sed Adamus mediante semine tanquam instrumento morali, causat peccatum originale, concedo; physico, nego minorem, & consequentiam.

Ad confirmationem, nego subsumptum, & retorqueo: causalitas voluntatis in derivando peccatum ad alias partes, quoad formale, non est physica, & effectiva, sed moralis & defectiva: ergo similiter causalitas Adæ peccantis in derivando peccatum originale in posteris. Quoad formale, inquam, nam si sermo sit de materiali, argumentum vagatur extra scopum.

Ad 2. patet ex dictis: Peccatum originale esse effectum moralem. Ad cuius impugnationem,

nego majorem, quæ tantùm valet in causa motili, positiva & meritoria, vel demeritoria, non alia quacunque defectiva & privativa; unde de respectu puræ omissionis voluntas, nulli aliæ voluntate mediante, est causa moralis, non physica.

Ad 3. nego minorem, & retorqueo, peccatum habituale formaliter, tanquam sequela actualis peccati formaliter non habet physicam sui causam, sed moralem: ergo multò magis peccatum originale.

§. III.

Nostra sententia.

Notandum, Angelici Doctoris probabilem doctrinam esse, quòd cum Adamo data fuisset iustitia originalis non tantùm perse, sed etiam pro posteris sub conditione, si in innocentia & observantia legis Divinæ perseveraret, ipsius semini virtutem quoque supernaturalem fuisset inditam, ita ut per ipsam naturalem generationem unà cum natura etiam iustitiam originalem propagare posset: idcirco semen ipsius per supernaturalem virtutem inditam fuisse elevatum, ut non tantùm esset instrumentum naturale in ordine ad communicandam & propagandam naturam, sed etiam supernaturale instrumentum in ordine ad communicandam & propagandam iustitiam originalem: quam virtutem supernaturalem Adamus peccando amisit. Ita indicat S. D. q. 4. de malo a. 1. ad 9. dicens. *Ex peccato primi parentis defuitura est caro ejus illa virtute, ut ex ea possit decedi semen, per quod originalis iustitia in alios propagaretur. Quo posito sit*

CONCLUSIO. Traductio peccati originalis fit per hoc, quòd anima connaturaliter unitur corpori ex corrupto semine descendenti: cuius corruptio formaliter consistit in privatione illius vigoris, quem habuisset ad propagandam iustitiam originalem, si Adam non peccasset. Videtur esse doctrina D. Anselmi illa verba Plal. 70. *In iniquitatibus conceptus sum &c.* sic explanantis: *Hoc modo de immundo semine, & in iniquitatibus, & peccati concipi potest homo in utero, non quòd in semine immunditia sit peccati, aut peccatum, sive iniquitas, sed quia ab ipso semine, & ipsa conceptione accepit homo necessitatem, ut, cum habuerit animam rationalem, habeat peccati immunditiam.*

Ubi nota necessitatem contrahendi immunditiam peccati à S. D. tribui semini tanquam causæ per Tò ab ipso, non utique ut causæ principalis, ergo ut instrumentalis; non ut physica, priori §. probavi, ergo ut morali. Sed quomodo ut morali? nisi quia carentia vigoris in semine connotat peccatum Adami tanquam causam moralem, ex quo illa carentia non est tantùm negativa, quæ ipsi physice etiam in statu puræ naturæ competeret; sed in super privativa, quòd tantùm habet in statu naturæ lapsæ.

Prima pars conclusionis habetur ab Angelico Doctore hic a. 1. a. 2. *Ex hoc fit iste, qui nascitur, confors culpæ primi parentis, quòd naturam ab eo sortitur, per quamdam generativam motionem, q. 3. de pot. a. 9. ad 3. Humana natura traditur à parente in filium per iraductionem carnis, cui postmodum anima infunditur, & ex hoc infestitatem incurrit, quòd fit cum carne iraducta sua natura, &c.*

Secundam quoque partem habet primū cit. q. 4. de malo. Hæc subjungens: *Et sic in semine defectus corruptionis moralis, & quadam intentio ejus: sicut dicimus, intentionem coloris esse in aere, & intentionem animæ esse in semine. Et ex hoc etiam est ibi virtus ad similem imperfectionem, sicut est ibi virtus ad productionem humanæ naturæ in prole generata.*

12. Ratio totius conclusionis est. Ut anima peccatum originale contrahat vi naturalis generationis, prout distinctè S. D. affirmat, non aliter potest verificari, quàm quia limitatur ad corpus, & fit forma corporis generati ex infecto semine, ideoque destituti vigore justitiæ originalis: sed corpus ideo est generatum ex infecto semine, quia per peccatum Adami semen destituitur illâ virtute instrumentali unâ cum natura propagandi innocentiam & justitiâ originalem, quam habuisset, si Adam non peccasset: ergo propter istum privativum defectum feminis traducitur, & transfunditur in posteros peccatum originale. Major inde probatur: quia anima non potest infici à corpore generato, quasi ipsum corpus in animam agendo suam infectionem communicaret: ergo tantum per hoc, quod forma corporis, scilicet anima ad corpus infectum limitetur. Uti docet S. D. in 2. dist. 30. q. 1. a. 2. ad 5. his verbis: *Cum anima non possit infici nisi per infectionem corporis, non quasi corpore agente in animam, sed per quamdam colimitationem unius ad alterum, quia forma recipitur in materia secundum conditionem ipsius materiæ, cum omne, quod est in altero, sit in altero per modum recipiendi: & ideo ex hoc ipso, quod corpus illa virtute privatur, quâ perfectè erat subijcibile animæ, sequitur etiam, quod anima illa virtute careat, quâ perfectè corpus subditum regat. Et talis defectus originalis justitiæ est culpa naturæ, prout consideratur consequens ex voluntate alicujus habentis naturam, ex quâ natura traducta est. Hæc S. D.*

13. Dices. Ex hoc evincitur, vi generationis etiam physicè propagari peccatum originale: nam S. D. cit. ex q. 4. de malo facit comparationem inter virtutem feminis ad imperfectionem post peccatum Adæ, & inter virtutem ad productionem humanæ naturæ: sed ista est physica: ergo & illa.

Respondeo 1. Illo ipso loco hanc virtutem vocari ab Angelico Doctore *defectum corruptionis moralis*: ergo non est aliquid physicum, sed morale.

Respondeo 2. In hoc esse comparationem & similitudinem, quod uti necessariò natura sequitur ad virtutem feminis, sic etiam inquinatio naturæ per peccatum originale necessariò sequitur ad corruptionem feminis: in cæteris verò esse latam disparitatem: nam natura sequitur productivè, physicè, positivè ex physica & positiva virtute instrumentali feminis, peccatum verò sequitur privativè per solam resultantiam moralem, ex defectu morali & privativo feminis, qui non nisi æquivocè virtus dicitur.

14. Instas. *Ex hoc anima traductivè infectionem incurrit, quia fit cum carne traducta una natura, & ad eandem limitatur: sed fit una natura cum*

carne, & ad eandem limitatur physicè: ergo traductiva infectio animæ fit physicè.

Respondeo distinguendo majorem, quia fit cum carne traducta ex semine moraliter corrupto una natura, concedo; cum carne traducta ut sic, nego. Sed physicè fit una natura cum carne traducta ut sic, concedo; ut traductio dicit defectum corruptionis moralis in semine, nego minorem & consequentiam.

Adhuc inquis cum Gonett. Sicut affirmatio est causa affirmationis, ita negatio est causa negationis: sed vigor, quem Adamus inditum habebat in semine, fuerat physicè productivus justitiæ originalis in posteris: ergo ejus privatio in semine etiam physicè concurret ad privationem justitiæ originalis in posteris.

Respondeo, præcendendo ab illa quæstione, 15. an ille vigor in semine fuerit physicè productivus justitiæ originalis, quod negat Contentsonus non ignobilis Thomista, hoc ipsum argumentum solvendum esse ipsi Gonetto in materia de auxiliis, ubi hoc ipso argumentò Adversarii conantur evertere intrinsecam efficaciam gratiæ, sic enim inquit: DEUS per gratiam efficacem est causa actus boni: ergo per ejus subtractionem erit causa, quod actus bonus non eliciatur, vel actus malus eliciatur, cum sicut affirmatio &c. Quod igitur ipse illo loco, hoc ipsi reponimus in præsentia. Et quidem primo. Sicut affirmatio &c. sic negatio est causa negationis, ut est negatio, concedo; ut est privatio, nego: ergo privatio vigoris in semine physicè concurret ad privationem justitiæ originalis, ut est negatio, concedo, hoc ipso quippe, quod nulla adhuc causa physica producat justitiâ, etiam physicè abest ipsa justitiâ; [quod ipsum tamen potius est non concurrere physicè ad ponendam justitiâ, quàm physicè concurrere ad ponendum defectum justitiæ] ut est privatio, sic nego; sic enim est absentia purè moralis connotans debitum morale inessendi, unâ cum causa morali, voluntate scilicet capitis, & capitali peccato Adami.

Secundò. Sic negatio est causa negationis, si terminus sit capax ejusmodi causalitatis, concedo; si non sit, nego. Justitiâ quidem originalis est capax productionis physica, cum sit forma physica: atqui privatio illius justitiæ non est capax, cum sit absentia purè moralis, prout est privatio.

§ IV.

Corollaria.

16. Inferes primò, fictitiam esse non solum omnem imorbidam qualitatem, sed etiam quamcunque positivam virtutem seu qualitatem instrumentalem fluentem semini superadditam, vi cujus sit traductivum peccati originalis: nam ejusmodi virtus aut qualitas, vel esset naturalis, vel esset supernaturalis. Non naturalis, quia nulla qualitas corporea naturalis in spiritualem animæ substantiam agere potest. Multo minus supernaturalis, quia implicat, à DEO tanquam principali & speciali agente produci virtutem per se causativam peccati. Adde, quod, cum peccatum originale juxta proximè dicenda formaliter consistat

confistat in privativo, non requirit majorem virtutem sui communicativam, quam privativam, qualis ex S. D. est carentia illius vigoris productivi justitiæ originalis.

17. Inferes secundò. Per analogiam ad instrumenta creata dici posse, quòd semen sit instrumentum peccati originalis: juxta S. D. q. 83. a. 1. in c. quia sicuti propter vigorem propagativum justitiæ originalis in statu innocentiae semen fuisset instrumentum positivum ipse: sic, quia propter defectum privativum hujus vigoris, homo concipitur peccato originali inquinatus, & originali justitiâ destitutus, rectè dici potest instrumentum privativum peccati originalis.
18. Inferes tertio. Peccatum originale aliter fuisse in Adamo, aliter in nobis: nam in illo fuit personale, & capitale simul; personale, quatenus propria voluntate commissum; capitale, quatenus commissum voluntate capitis, adeoque moraliter voluntate omnium posterorum: quo modo etiam ab aliis vocatur peccatum originis. Prout verò in nobis intrinsicè reperitur, sic propriè originale dicitur; capitale etiam non activè, tanquam in alios derivabile, sed passivè, tanquam à capite in membra derivatum.
19. Inferes quartò: Quo sensu dicat Apostolus, omnes in Adam peccasse? Non enim significatur omnes homines formaliter in Adamo peccasse; sed Adamo peccante tanquam capite totius generis humani, omnibus membris ejusdem generis humani impositam fuisse necessitatem & debitum in primo instanti suæ originis & conceptionis actu contrahendi eandem labem & maculam, quam Adamus in sua persona contraxerat. Sed etiam rectè dicitur Adam in nobis peccare, quando in originali peccato concipimur? Respondeo affirmativè. Hoc enim loquendi modo utitur S. Ecclesia in approbato officio de Immaculata Conceptione dicens: *Te pulchram ornavit sibi sponfam, in qua Adam non peccavit: adeoque supponit, in aliis hominibus non exemptis Adamum peccare.* Cujus tamen di-

stionis alius sensus esse non potest, quàm quòd primum Adæ peccatum tanquam causa moralis per seminale propagationem actu applicetur ad producendum effectum moralem culpe originalis in posteris primùm conceptis.

Si dicas. Peccatum Adæ jam fuisse remissum, & extinctum: non ergo amplius habere mortalem influxum. Respondeo fuisse remissum & extinctum, ut erat personale, non ut erat capitale; sic enim virtualiter remansit in privatione vigoris, qui prius erat in carne, & semine Adami.

Inferes quintò: Etsi personale peccatum Adæ, ceu capitis sit causa moralis respectu peccati originalis in posteris contracti, non tamen esse causam demeritoriam ipsius: quia demeritum correlativè non respicit culpam, sed poenam; atqui peccatum originale est vera culpa secundum prius dicta, non poena peccati: ergo à peccato Adami non respicitur, vel causatur demeritò. Secundò causalitas demeritoria ponit effectum mediante aliqua voluntate, e. g. poena causatur à peccato demeritorie, quia peccans præbet DEO fundamentum justæ indignationis & punitionis: sed culpa originalis causatur in parvulo nulli mediante aliena voluntate: ergo non demeritorie, quomodo ergo peccatum originale causatur moraliter?

Respondeo, in quantum in ipso conceptionis instanti, quo anima corpori à Adamo per seminale propagationem generato infunditur, simul moraliter refultat, seu inest animæ macula peccati, ipsi debita propter Adami peccatum, quod erat peccatum capitis, & totius naturæ.

Fuit tamen Adami peccatum causa demeritoria directa respectu poenali effectum, qui naturam lapsam comitantur, fuit etiam indirecta causa demeritoria plurium peccatorum, quantum propter originale peccatum subtrahitur abundantia auxiliorum, & gratiarum, quibus hominis voluntas firmaretur in bono, & retraheretur à malo, ex quo per accidenti contingit frequentior lapsus in peccata.

ARTICULUS II.

Quodnam Adæ peccatum sit causa transfusionis in posteros:

SUMMARI A.

1. Plures malitia concurrentes ad peccatum Adami.
2. Peccatum inobedientia traducitur in posteros.
3. Quodlibet primum peccatum fuisse transfundendum.
4. Ostenditur ex D. Th. & ratione.
5. Fundamenta sententia negantis.
6. Exponitur mens SS. Patrum.
7. Comminatio mortis implicite fuit conjuncta etiam transgressioni præceptorum naturalium.
8. Cur comminatio mortis explicite adjuncta comminatio?
9. Peccatum superbie fuit prius naturæ, quam peccatum inobedientia.
10. Alia peccata Adami non transeunt in posteros.
11. Eva sola peccando non nocuisset generi humano.
12. Siqui liberi ab Adamo ante lapsum fuissent geniti, non traxissent originale peccatum.
13. Etiam internum peccatum inobedientia fuisse traductum.
14. Peccata proximorum parentum non transfunduntur.
15. Qui miraculose formaretur ex carne humana, non contraheret originale peccatum.

§. I.

Statuitur Sententia Thomistica.

Suppono primo. In lapsu Adami plures malitias ac deformitates intervenisse, ut habet D. q. 82. a. 2. ad 1. puta superbia, gula, inobedientia, quarum tamen præcipua & actu consummata fuit malitia inobedientia; ut è Scripturis Conciliis constat. Unde

2. Suppono secundò, Hoc primum Adæ peccatum, quod erat inobediencia contra præceptum positivum DEI, non comedendi de ligno scientiæ boni & mali, esse illud peccatum, quod in posteros traducitur. Ita enim constat ex Apostolo antè citato Rom. 5. *Per unius hominis inobedientiam, &c.* Et ex Trid. Sess. 5. de pecc. orig. ubi decernitur, *peccatum, quo Adam posteritati noxavit, fuisse prævaricationem, & transgressionem Divini mandati, pro qua DEUS mortem comminatus fuerat, inobediencia peccatum, &c.*

Quæstio igitur est, an hoc peccatum inobediencia fuerit originale, & traducendum in posteros, quatenus erat inobediencia contra præceptum positivum, habens adjunctam comminationem mortis, vel quatenus erat primum peccatum ipsius, ita, ut si alio quocunque peccato sive interno sive externo justitiam amisisset, illud æquè fuisset in posteros transmittendum? Negativam tenent Alensis, Catharinus, Suarez, Amicus, & plures RR. Affirmativa est conformior S. Doctori, quam tenent Gonet, Godoyus, Salmanticenses, & communis Thomistarum. Unde fit

3. CONCLUSIO. *Inobediencia Adami fuit peccatum originis non præcisè quia fuit peccatum inobediencia, sed quia primum, ita, ut si aliud prius peccatum commisisset, etiam per illud totam humanam naturam vitiaisset.*

Probatur clarâ autoritate S. D. in 2. dist. 21. q. 2. a. 2. ad 2. dicentis: *Hoc idem, [nempe corruptionem naturæ] etiam sequentia peccata fecissent, si talem naturam [hoc est integram] invenissent.* Item dist. 33. in fi. in exposit. lit. inquit: *Quodcumque peccatum mortale in statu innocentie commissum fuisset, idem esset secutum, propter hoc, quòd tota natura humana erat in primis parentibus, & per primum peccatum mortale corruptio gratiæ facta fuit.*

4. Probatur secundò ratione in adductis textibus indicatâ. Ideo peccatum inobediencia de facto traducitur in posteros, quia per illud facta est corruptio gratiæ, & ablatio justitiæ originalis; sed hoc fuisset factum per quodlibet peccatum, quantumvis internum, & solâ mente commissum; ergo.

Probatur tertio. Si Adamus posteris per alterius peccati commissionem non amisisset justitiam originalem, tunc potuisset illam propagare in posteros; consequens est falsum; ergo. Minor probatur: tum quia non poterat propagare, quod ipse non habuit: tum quia hæc propagatio juxta S. Doctoris doctrinam debuisset fieri per vigorem instrumentalem existentem in semine; sed hunc non habuisset, siquidem dependebat à gratiâ & justitiâ originali, quam peccando amisit.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

5. **O**bjicies. Illa, quæ dependent à sola voluntate DEI, non nisi per S. Script. Concilia, & Patrum testimonia nobis innotescunt, quemad-

modum Thomistæ in Tract. de Incar. argumentantur: sed S. Script. Concilia, & Patres non loquuntur de amissione justitiæ originalis, & transfusione malitiæ propter quodcumque peccatum, sed propter peccatum inobediencia in comestione fructûs prohibiti: ergo non propter aliud quodcumque peccatum fuisset in posteros transfundenda malitiæ peccati, & perdenda justitiæ originalis. Minor probatur, quia decretum Divinum de amissione justitiæ originalis pro se, suisque posteris Adamo indicatum solùm continetur in illa comminatione, *Quicumque die comederis, morte morieris*; quæ comminatio, ut patet, soli comestioni de ligno vitæ fuit conjuncta. Neque Concilia & PP. aliam causam peccati originalis, quàm inobedienciam Adami allegant.

Confirmatur 1. Illud solum peccatum fuit causa transfusionis culpæ originalis in posteros, quod fuit causa, ut morte corporali morentur; sed hoc fuit solum peccatum comestionis, quia nulli alteri peccato fuit adjuncta comminatio, & pœna mortis.

Confirmatur 2. Leges odiosæ sunt restringendæ: sed lex de amissione justitiæ, & transfusione peccati in totam posteritatem est odiosa: ergo est restringenda ad solum peccatum, de quo DÈUS in S. Script. mentionem facit, non ad alia extendenda.

Confirmatur 3. Illud solum peccatum Adami potuit transfundi in posteros, quod fuit peccatum capitis, non quod fuit peccatum personæ: sed sola comestio fructûs prohibiti fuit peccatum capitis: ergo. Minor probatur: Adamus non habebat ex sua natura, ut esset caput morale totius generis humani, sed solùm ex pacto, seu decreto Divino; sed hoc ut antè dictum, tantùm erat de non comedendo de ligno scientiæ boni & mali: ergo solùm circa observantiam, vel transgressionem hujus præcepti Adamus habebat rationem capitis: alia verò quæcumque peccata tantùm fuissent peccata personæ.

Confirmatur 4. Si primum Adæ peccatum fuisset transfundendum in posteros, tunc non tam peccatum inobediencia, quàm superbiæ & gulæ transiret in posteros: sed hoc est contra S. Script. Concilia, & PP: ergo. Sequela probatur. Prius peccavit Adamus inordinato appetitu scientiæ, & similitudinis cum DEO, quam Serpens promiserat, nec non inordinato appetitu fructûs, quem viderat pulchrum & delectabilem ad vescendum, quàm comederit de illo fructu; ergo: si primum peccatum fuit peccatum originis, illud potius fuit peccatum superbiæ, & gulæ, quàm inobediencia.

Respondeo, distinguendo minorem. Script. & Conc. & PP. loquuntur de transfusione peccati propter inobedienciam, tanquam causam unicam de facto positam, & primum peccatum Adami, concedo; tanquam causam unicam possibilem hujus transfusionis secundum præsentem rerum ordinem, & in casu, quo aliud peccatum fuisset primum, sic nego: ergo solum peccatum Adami poterat esse causa transfusionis de facto, ex suppositione, quòd fuisset primum, concedo; de possibili, & ex suppositione, quòd aliud ipsius peccatum esset primum, nego consequentiam.

Ad

7. Ad probationem etiam distingo minorem. Comminatio mortis incurrendae fuit conjuncta soli comestioni de ligno vetito explicitè, concedo; & implicitè, nego. Fuit enim ipsi conjuncta, quatenus erat transgressiva mandati. Unde à fortiori etiam non quidem explicitè, sed tamen implicitè fuit conjuncta transgressioni mandatorum naturalium & Divinorum, quæ fortius ligabant. Ita habet S. D. in 2. dist. 33. in expositione textus. *In hoc ostenditur, quòd, etiam si alia peccata commisisset, similem pœnam sustinisset, quasi à minori ad majus: gravior est enim præceptum præterire legis naturalis, quo prohibetur id, quod in se est malum, quàm præterire præceptum disciplinae, quo prohibetur, quod non est malum, nisi quia prohibitum.* Ex quo patet responsio ad primam confirmationem: quia etiam aliis peccatis fuit adjuncta comminatio mortis implicitè.
8. Ad 2. confirmationem, distingo majorem. Lex odiosa est restringenda ab illis, ad quæ intentio legislatoris & ratio legis non se extendit, concedo; ad quæ se extendit, nego. Si petas: cur ergo specialiter & explicitè comminatio mortis fuerit adjuncta comestioni? Respondeo: quia, cum illa de se non esset mala, per adjunctam pœnam debuit innotescere, quòd esset mala, & destructiva justitiæ originalis.
- Similiter ad 3. confirmationem nego minorem, & probationem distingo. Decretum Divinum tantum erat de non comedendo explicitè, concedo; & implicitè, nego minorem & consequentiam.
9. Ad 4. confirmationem nego sequelam, ejusque probationem distingo. Adam peccavit peccato superbiæ prius naturâ, concedo; prius tempore, nego. Nam ipsum peccatum inobedientiæ initium sumpsit ab inordinato appetitu excellendi, juxta illud Job. 4. *In ipsâ initium sumpsit omnis perditio*, ideo quæ internum peccatum superbiæ tanquam motivum in genere causæ finalis præcessit, tota tamen peccati malitia consummata fuit in actu externo inobedientiæ comedendo fructum prohibitum. Unde adhuc primum completum Adami peccatum, quamvis ex variis malitiis partialibus conflatum, fuit peccatum inobedientiæ.

§. III.

Corollaria.

10. Inferes ex dictis primò: Alia peccata Adami, quæ post primum lapsum fortè commisit, aut commisisset, non transe in posteros: siquidem non sunt amplius peccata capitis, sed personæ.
11. Inferes secundò. Evæ peccatum, quantumvis præcesserit peccatum Adami, non tamen nocuisse, aut fuisse nociturum generi humano per transfusionem sui, si Adam non peccasset; siquidem non Eva, sed Adamus fuit constitutus caput generis humani: unde ipse peccatum non erat peccatum capitis.
- Nec officit, quod Ecclesiastici 25. dicitur: *A muliere initium factum est peccati*; hoc enim intelligendum de initio occasionis & suasionis, non

de principio transfusionis, docet D. Th. 1. Cor. 15. l. 3. & in 4. dist. 1. q. 2. a. 2. quæstioncula 2. ad 1.

Inferes tertio. Siqui liberi ex Adamo ante ipsius lapsum fuissent concepti, vel geniti, illos fuisse accepturos justitiam originalem, neque ex Adami lapsu inficiendos: quia fuissent geniti ex femine habente vigorem productivum justitiæ originalis: & Adamus respectu illorum tantummodo hominum habuit rationem moralem capitis, qui adhuc in ipsius lumbis continebantur, & viâ naturalis generationis ex ipso propagari poterant.

Inferes quartò. Etiam si peccatum inobedientiæ in sola interna voluntate Adami permansisset, & non processisset ad opus externum, eodem modo fuisse propagandum in posteros, sicuti modò est propagatum, cum Adamus comedendo de fructu prohibito inobedientiam opere externo complevit: quia opus externum habet suam malitiam ab actu interno, per quem secundum primum dicta Adamus suam innocentiam perdidisset.

Inferes quintò. Peccata proximorum parentum non transfundi in posteros, unde si Adam in justitia perseverasset, peccante Caino ipsius filii non contraxissent originale peccatum, prout colligitur ex Apost. ad Rom. 5. *Unius [solutus Adæ tanquam capitis] de isto multi mortui sunt, & per inobedientiam unius peccatores constituti sunt multi.* Unde D. Anselmus lib. de Concept. Virg. c. 23. *Quoniam nullus post Adamum partu filii suis justitiam servare, nullam video rationem, cur proximorum parentum peccata filiorum debeant animabus imputari.*

Sed opponitur difficilis textus ex D. Th. q. 5. de malo a. 4. ad 3. *Si aliquis ex posteris Adam peccasset, eo non peccante, moreretur quidem propter suum peccatum actuale, sicut Adam mortuus fuit: sed posteris ejus moreretur propter peccatum originale.*

Respondent aliqui, hanc sententiam hic a. 4. fuisse retractatam. Gonet existimat, opinionem D. Thomæ fuisse, quòd DEUS, si nolisset Adami peccatum permittere, alium ex posteris Adami constituisset pro capite morali suorum descendendum, sicque posteris propter originale peccatum fuissent mortui, de quo tamen nihil certi.

Inferes sextò. Si quis hominum ex humana carne miraculosè formaretur, ad instar Evæ, ita ut per seminalem propagationem non descenderet ex Adamo, non contracturum labem originariam: tunc enim, inquit S. D. hica. 4. ad 3. *Esse in Adam secundum corpulentiam substantiam non secundum seminalem rationem: quod etiam extendi debet ad eum, qui nasceretur miraculosè solo semine, aut sanguine mulieris: tum quòd illud in plurium sententia tantum passivè, tum quòd saltem minus principaliter concurrat ad generationem proles. Secus dicendum de prole, quæ ex solius viri semine ad matricem mulieris, vel Divinâ virtute, vel demonum operâ dilatò conciperetur, tunc enim verè ortum traheret ex Adamo.*

DISPL.